

Central
Denmark
EU Office

Nyborg 30. maj 2024

HVEM ER CDEU?

- Det vil jeg tale mest om

Hvem er de øvrige DACOB-kontorer?

- Det vil jeg tale mindre om, men I kan tage kontakt til de andre kontorer (se sidste slide)

CENTRAL DENMARK EU OFFICE

VISIONSPRAKTIKER

Etableret i 2007

CDEU's ambition

Europæisk vision,
lokal værdi.
Lokal vision,
europæisk værdi.

**Arbejder for
Midtjylland**

Region Midtjylland, de
19 kommuner, Aarhus
Universitet og VIA
University
College

**16 ansatte
medarbejdere**

plus praktikanter og
løntilskud

HVEM REPRÆSENTERER DACOB

5 REGIONER

8 UNIVERSITETER

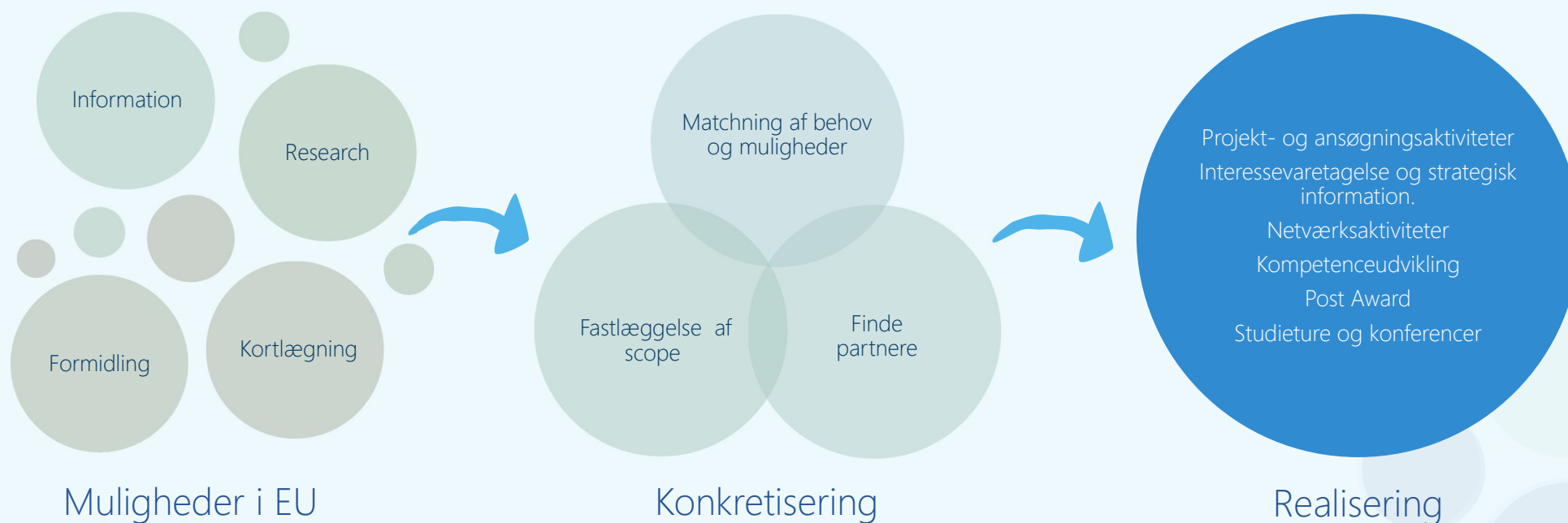

98 KOMMUNER

CENTRAL DENMARK EU OFFICE

Processen mod at skabe værdi

EU MIDLER – DE FORSKELLIGE TYPER

PROGRAMMER MED NATIONALT BUDGET

- Regionalfonden (struktur)
- Socialfonden
- REACT (COVID-pakke 2021 og 2022)
- Landdistriktsudvikling
- Landbrug og fiskeri

- Fast nationalt budget
- Overordnede retningslinjer aftalt mellem Danmark og EU
- Specifikke retningslinjer fastlægges af Danmark og retter sig mod danske (regionale) udfordringer – ingen udenlandske partnere
- Dansk ansøgnings- og bevillingsproces

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udmønter Regionalfonden, REACT og hovedparten af Socialfonden (DEB sekretariatsbetjenes af Erhvervsstyrelse).

Regionerne udmønter 20% af Socialfonden til ungdomsuddannelse.

Lokale aktionsgrupper (LAG) udmønter midler til landdistriktsudvikling.

Landbrugsstyrelsen og Fiskeristyrelsen udmønter midler fra EU's fælles landbrugs- og fiskeripolitik.

CDEU NORMALT IKKE INVOLVERET

KONKURRENCEUDSATTE PROGRAMMER

- Horizon Europe
- European Innovation Council
- Erasmus+
- Digital Europe
- EU4Health
- Creative Europe
- **LIFE – standardprojekter og integrerede projekter**
- Eurostars
- Connecting Europe Facility
- Forsvarsfonden
- Interreg
- M.fl.

- Støtter projekter, som skaber europæisk merværdi – EU fastlægger retningslinjer.
- Projekter udvikles i europæiske partnerskaber med partnere fra andre lande (dog med få undtagelser).
- Europæisk ansøgnings- og bevillingsproces.
- Uafhængige evaluatoreer indstiller til bevilling iht. excellence – de bedste projekter på europæisk plan får midlerne.

CDEU UNDERSTØTTER

HVAD KAN MAN FÅ DÆKKET (i store træk) - OG IKKE

Typer af "traditionelle" LIFE-projekter og de støtteberettigede omkostninger (call-tekst):

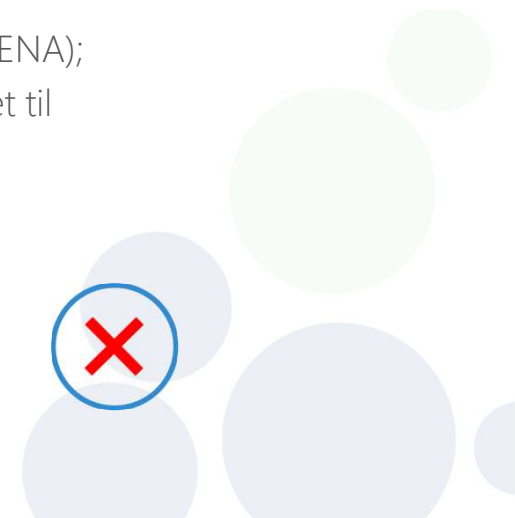
- Udvikling af **innovative teknikker**, metoder og tilgange (nå impact)
- Udbrede brugen af "**best practice**" (nå impact)
- Aktiviteter til styrkelse af myndigheders og civilsamfundets **kapacitet til at handle**
- "mainstream" naturhensyn i **andre politikker** og sikre yderligere **finansiering**

- Close-to-market/praksisnære

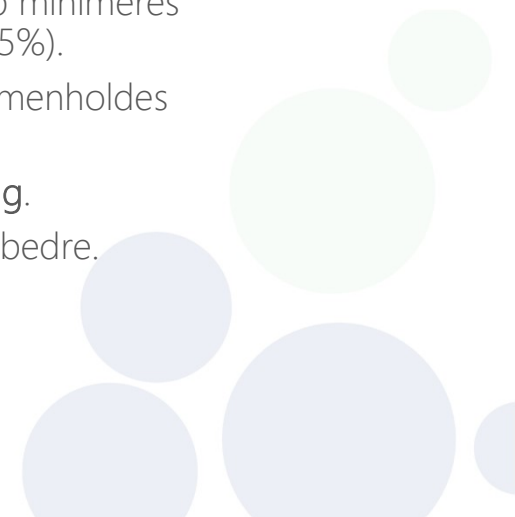
EU-projekter støtter *ikke*:

- **Drift** (undtagelse: drift af et projekt, sekretariater for europæiske netværk);
- **Anlægsinvesteringer** (undtagelse: mindre investeringer, der spiller en central rolle for projektet, og store transport- og energiprogrammer som CEF og ELENA);
- **Aktiviteter** som ikke klart er relateret til målsætningen.

HVAD ER ET GODT EU-PROJEKT?

- Tro at et projekt er godt, fordi det målretter en vigtig dagsorden. Alle projekters opbygning skal have stor kvalitet for at overbevise om, det kan gennemføres.
 - Ikke at kende sin kontekst i EU og lokalt – hvad er afprøvet før? Hvad er baseline?
 - Ikke at vide præcist hvor/hvornår aktiviteter skal finde sted.
 - Glemme at afsætte arbejdsplaner til dissemination, communication.
 - Manglede forståelse af "replication".
 - Starte for sent - en ansøgning tager min. 4 måneder.
- **Velbeskrevet projektplan** - mål og aktiviteter hænger sammen i en rød tråd gennem hele ansøgning. Brug LFA fra begyndelsen; (problem, objectives, actions, results).
 - **Krydsreferencer** i ansøgningskemaet.
 - **Letlæselig** tekst.
 - Relevante ekspertiser indgår som **partner** i dit projekt, så behovet for ekstern hjælp minimeres (ekstern assistance fx i LIFE er max 35%).
 - Ambitiøs **impact** (baseline-data sammenholdes med de forventede mål).
 - Dedikér arbejdsplaner til **monitorering**.
 - Jo stærkere **replikationsstrategi**, des bedre.

Eksempler på LIFE-projekter (inden for workshoppens område)

- Tykskallet malermusling (*unio crassus*) – vi har fundet 16 projekter (nedenfor og tysk projekt næste slide)
- Flodperlemusling (*Margaritifera margaritifera*) – vi har fundet 8 projekter (finsk projekt nedenfor)
- Snæbel (*Coregonus oxyrinchus*) – vi har fundet 2 projekter (dansk projekt nedenfor)

Fire kommuner (Næstved, Guldborgsund, Lolland og Kolding) arbejder på et projekt som søger til tykskallet malermusling, flodperlemuslinger og en række andre arter. et projekt om biodiverse naturkorridorer med muslinger, mere end det er et muslingeprojekt.

Næstved har tidligere haft (nu afrapporteret i starten af året) et malermuslingsprojekt UC LIFE: <https://merelivisusaaen.dk/susaa-river-4/?lang=en>

LIFE Bachmuschel (2023-2032)

<https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE21-NAT-DE-LIFE-Bachmuschel-101074141/erhalt-und-wiederansiedlung-der-bachmuschel-unio-crassus-in-fliessgewassern-brandenburgs>

- Stabilisation, restoration and reintroduction of thick-shelled river mussel (*Unio crassus*) populations within 14 Natura 2000 sites in the state of Brandenburg

Målsætninger

- 1.Improvement and new creation of habitat and living conditions for *Unio crassus*
- 2.Minimization of negative impacts that endanger the mussel populations
- 3.Reintroductions and/or reinforcements of *Unio crassus* in areas where the specie has become extinct, or still exists but in low and declining numbers
- Bygger på tidligere LIFE-unio crassus-projekter.
- Partnere og deres roller
 - NATURSCHUTZFONDS BRANDENBURG: projektleder
 - STAATLICHES MUSEUM FUER NATURKUNDE STUTT GART: implementation of these activities population genetic studies
 - INSTITUTE OF INLAND FISHERIES IN POTSDAM-SACROW: lead the monitoring of host fish populations and the implementation of stock support and reintroduction activities.
- Budget: 11,576,145 €; EU-bidrag: 8,682,109 €

Die Stepenitz in der Prignitz ist eines der elf Fließgewässersysteme, in denen der Bachmuschel geholfen wird. Fotos(4): NSF

Früher Allerwelts-Art, heute vom Aussterben bedroht: die Bachmuschel oder Gemeine Flussmuschel (*Unio crassus*).

LIFE Revives (2021-2027)

<https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE20-NAT-FI-000611/reviving-freshwater-pearl-mussel-populations-and-their-habitats>

Målsætning

- to improve the ecological conditions in all prioritised target rivers, representing 7% of freshwater pearl mussel populations across Finland, Sweden and Estonia. ... achieve favourable conservation status and adequate recruitment (i.e. the addition of new individuals to populations) after the project for at least 17% of freshwater pearl mussel populations in these countries...
- Partnere og deres roller:
 - University of Jyväskylä: projektleder
 - UT(University of Tartu), Estonia
 - RMK(State Forest Management Centre), Estonia
 - PIRELY(Centre for Economic Development, Transport and the Environment of Pirkanmaa, Environment and natural resources area of responsibility), Finland
 - MHF(Metsähallitus Metsätalous Oy), Finland
 - EPOELY(Centre for Economic Development, Transport and the Environment in South Ostrobothnia), Finland
 - MHPWF(Metsähallitus, Parks and Wildlife Finland), Finland
 - VARELY(Centre for Economic Development, Transport and the Environment of Southwest Finland), Finland
 - CABN (Länsstyrelsen i Norrbottens län), Sweden
 - Sveaskog(Sveaskog Förvaltnings AB), Sweden
 - SAA(Swedish Anglers Association), Sweden
 - SCA(SCA SKOG AB), Sweden
- Total Eligible Budget: 15,855,293 €; EU Contribution: 9,513,175 €

LIFE for Houting (2023-2030)

<https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE22-NAT-DK-LIFE-River-Kongea-101113909/life-for-houting-coregonus-oxyrinchus-and-other-threatened-fish-and-bird-species-in-and-along-the-danishriver-kongea>

<https://life-kongeaen.dk/>

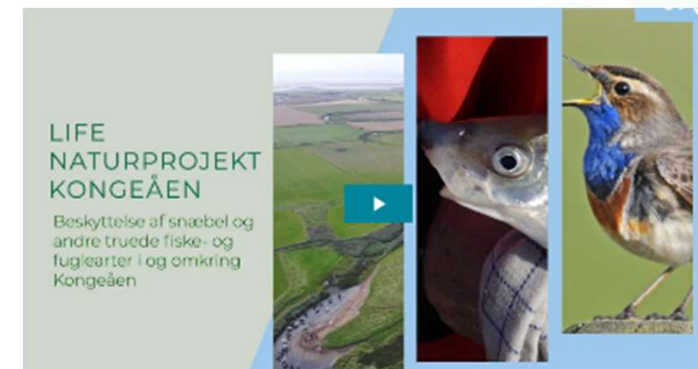
The project concerns the River Kongeå estuary and is presented by the Esbjerg Municipality in Denmark. The project considers extensification of 644 ha of intensive farmland including restoration app. 8 km of River Kongeå in the Wadden Sea catchment and its river valley, benefitting Houting (*Coregonus oxyrinchus**) as well as lampreys and salmon.

the population of Houting (*C. oxyrinchus**) will be assisted by a stocking program to ensure a self-reproducing and sustainable population in the end.

A replication strategy will ensure that knowledge and experience from this project will be implemented elsewhere in the Danish Wadden Sea catchment to benefit the targeted species as well as upscaling with Dutch and German projects.

- Partnere og deres roller:
 - ESBJERG KOMMUNE - projektleder
 - NATIONALPARKFOND VADEHAVET
 - SYDVESTJYSK LANDBOFORENING
 - The Danish Environmental Protection Agency
 - DEN DANSKE NATURFOND

Total Eligible Budget: 15,855,293 €; EU Contribution: 9,513,175 €

Hvorfor EU-kontorerne?

Hvad hjælper EU-kontorerne med?

Information og netværk i Europa

- Events, information og vidensdeling; overblik over hvad der rører sig i EU – politik, projekter og trends.

EU-programmer

- Screening og identificering af muligheder
- Match og validering af projektideer
- Næste skridt og EU-programmer

Projektudvikling

- Konkrete projekter
- Finde partnere og konsortier

Ansøgninger

- Gennemlæsning af ansøgning og feedback
- Kvalitetscheck

Fordi vi læser de årlige LIFE-indkaldelser og har overblik

- Vi udsender informationsmails om de årlige indkaldelser
- Vi kender prioriteterne i LIFE-forordningen, flerårige arbejdsprogram og de årlige indkaldelser
- fx (i år) (men man skal nærlæse teksten...)
 - "Space for Nature"
 - "Safeguarding our species"
- Vi bistår med at matche de lokale behov med EU's interesser
- Vi kan hjælpe med at finde europæiske partnere, hvis det er relevant

LIFE 2024-indkaldelser er åbnet - deadlines i september

Der er indkaldelser til LIFE i Natur & Biodiversitet, Klimatilpasning & Luftkvalitet, Mobilisering af Kommuner til at Tilpasse sig Klimatilpasning samt GreenBlue Economy.

Der påbegynder nu den 12. udgave af den årlige indkaldelse "Safeguarding our species". For de påbegynder indkaldelse, kommer indkaldelsen, der er åbnet til at søge på projekter, der kan bidrage til at beskytte og bevare arter og naturtyper, herunder Natura 2000, LIFE projekter kan også indgå i den samlede portefølje af projekter, der er åbne til søgning.

Natur og Biodiversitet

Indkaldelse til projekter, der har til formål at beskytte og bevare arter og naturtyper, herunder Natura 2000, LIFE projekter kan også indgå i den samlede portefølje af projekter, der er åbne til søgning.

Indkaldelse	Indkaldelse	Deadline
LIFE 2024-2025 NATUR & BIODIVERSITET Der er indkaldelse til projekter, der har til formål at beskytte og bevare arter og naturtyper, herunder Natura 2000, LIFE projekter kan også indgå i den samlede portefølje af projekter, der er åbne til søgning.	Projekter skal være af betydning for den lokale natur og biodiversitet. Projekter skal være af betydning for den lokale natur og biodiversitet. Projekter skal være af betydning for den lokale natur og biodiversitet.	15. september 2024
LIFE 2024-2025 KLIMATILPASNING Der er indkaldelse til projekter, der har til formål at tilpasse sig klimaet og reducere udledningen af drivhusgasser. Projekter kan også indgå i den samlede portefølje af projekter, der er åbne til søgning.	Projekter skal være af betydning for den lokale klimatilpasning og reduktion af drivhusgasudledningen. Projekter skal være af betydning for den lokale klimatilpasning og reduktion af drivhusgasudledningen.	15. september 2024

Central Denmark EU Office | Danmarks EU-ambassade | 2025-2026
Tlf: +45 2219 67 52 | E-mail: eu@centraldenmark.dk | www.centraldenmark.dk

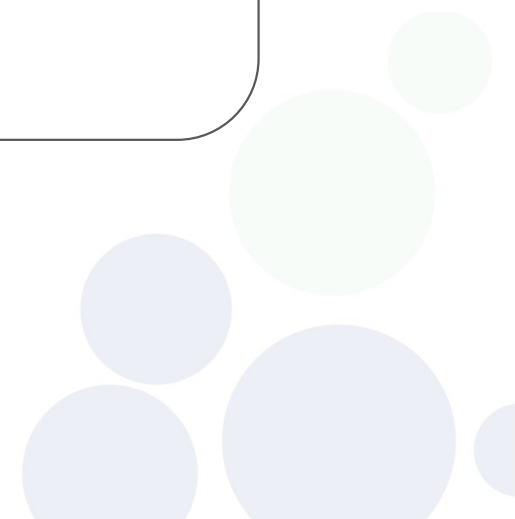
Central
Denmark
EU Office

Fordi vi kender de vigtigste krav til en ansøgning (LFA-metoden)

Indhold i en LFA

- Problem og barrierer
- Behovsanalyse
- Målsætning
- Interventionslogik
- Resultater og impact
- Aktører og partnerskab
- Aktiviteter og arbejdsplaner
- Risikostyring
- Evaluering

Fordi vi har været involveret i projektudvikling og skrivning af LIFE-projekter (i næsten 10 år)

- **Coast to Coast Climate Challenge (C2CCC, 2016-2022):** projekt til støtte for gennemførelse af kommunernes klimatilpasningsplaner – 18 delprojekter og 4 tværgående projekter. I Region Midtjylland. EU-støtte: 52,2 mio. kr.; <https://www.c2ccc.eu/>
- **BioScape (2021-2026):** I BioScape-projektet bliver landbrugsjord i samarbejde med lodsejere omlagt til at genoprette naturområder og økosystemer i Jylland. Lemvig (Byn sø), Endelave og Hedensted (Åstrup Kær). EU-støtte: 22,4 mio. kr.; <https://www.life-bioscape.eu/>
- **LIFE-IP CE Beyond Waste (CEBW, 2022-2029):** bidrage til at accelerere omstillingen til cirkulær økonomi i Danmark, hvor så få produkter og materialer som muligt bliver til affald, og genanvendelse og genbrug er i fokus. 26 delprojekter primært i Region Midtjylland og Region Hovedstaden; EU-støtte: 75 mio. kr.; <https://www.cebeyondwaste.eu/>
- To – mindre – TA-projekter til støtte for og forberedelse af hhv. CEBW og forberedelse af et nyt klimaprojekt (LIFE ACT)
- **(LIFE ACT)**

Fordi vi ved, hvad evaluatorene siger* – ex.

Overordnet set – *ansøgningen var ikke præcis nok*. (evaluering fra et projekt, der *ikke* gik igennem)

1. Ny lovgivning – bør tages højde for
2. Baseline – skal udregnes forud for projektstart
3. Mål og midler – der skal være overbevisende forhold mellem mål og midler
4. Aktiviteter – skal være hensigtsmæssige (for at nå målene)
5. Aktører - gerne involvering af europæiske partnere, selvom det ikke er et krav
6. (Impact)
7. Value for money – det skal være klart, hvad de foreslåede handlinger skal lede til. Penge gives (kun) til noget, der har impact
8. Risiko ved brug af external providers – hvis det er relevant, er det bedst, hvis projektets partnere opnår kompetencerne – ikke eksterne
9. Projektdesign – skal være klart (og ikke for komplekst). Rækkefølge i arbejdsplaner?

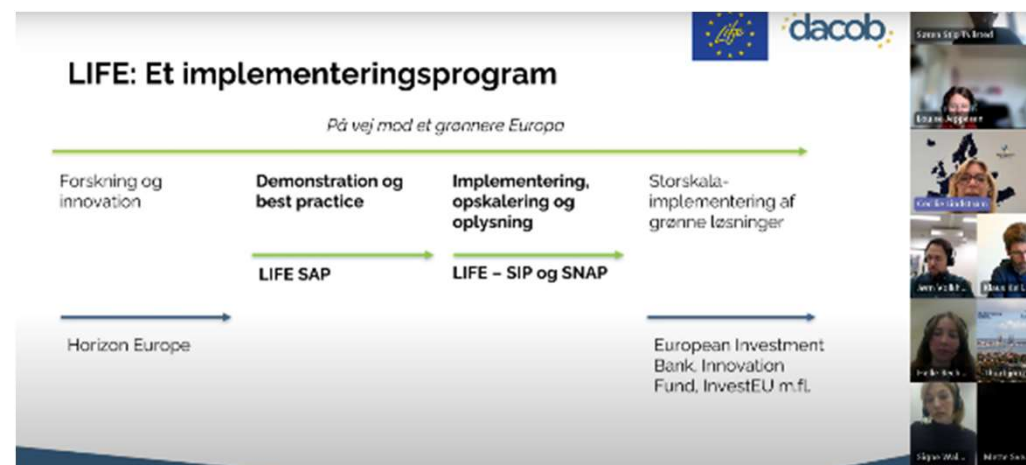
* Kan ændre sig over tid, men der er stor kontinuitet

Fordi vi holder årligt LIFE-webinar, har kontakt til relevante aktører i EU-systemet og er gode til at vejlede

Program for informationsmødet

- Velkomst
- Hvad er LIFE-programmet?
- 2024-indkaldelserne ved Diana Oancea, CINEA, Europa-Kommissionen
- Eksempler på succes historier
 - LIFE COOL SQUARE, Hedwig de Boer, Groningen (Klimatilpasning)
 - Coastal LIFE, Rasmus Pedersen, Limfjordsrådet (Natur)
 - LIFE Conquer, Bjørn Liaset, Biomega A/S (Cirkulær økonomi)
- Hvordan kan LIFE støtte klimaplaner og andre grønne dagsordener i Danmark?

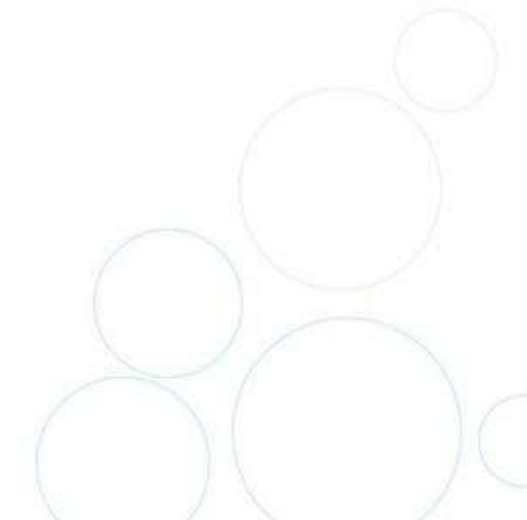
<https://dacob.eu/informationsmode-om-life-programmet-2024/>

Hvad sagde Diana så om de typiske opmærksomhedspunkter?

Generelt;

- Aktiviteter, der er for ukonkrete
- Aktiviteter – ikke de rette aktiviteter til at nå projektets mål
- Projektets mål ikke klare
- Projekter skal have en start og en slutning – lyder simpelt, men det er det ikke
- Impact – for lav (IMPACT afsnittet tæller 1,5 i evalueringen)
- Impact – problem med uklar baseline (data) og hvad projektet kommer til at 'levere'
- Budget og aktiviteter skal hænge sammen
- Manglende innovation
- Rette aktører involveres i partnerskabet

Er beskyttede arter vejen til succes med EU-støtte?

Njaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa

- Det er en nødvendig forudsætning (afhængig af den problemstilling, man vil arbejde med). Tjek prioriteterne i
 - Fugle- og habitatsdirektiverne (der bør være en PAF) og rødlisterne.
 - Invasive Alien Species Regulation
 - Biodiversitetsstrategien
- Men det er ikke tilstrækkeligt. Husk
 - Supplerende krav/betingelser
 - Krav til aktiviteter inden for og uden for Natura2000-områder (især ved køb af land)
 - Bæredygtighed på lang sigt
 - Mm. (læs call-tekst) suppler med andre hensyn af økonomisk, miljømæssig mv. karakter
 - Alle de supplerende hensyn
 - Stor scala – EU er interesseret i store forandringer hurtigt;
 - Kvalitetskrav (jf. ovenfor)
 - Hvis relevant: partnere fra andre (EU-) lande
- Andre formalia og kapacitet til at udvikle og gennemføre projektet...

kontakt

- Midtjylland, Central Denmark EU Office
 - Birgitte Frederiksen, bkf@centraldenmark.eu
- Syddanmark, South Denmark European Office
 - Thomas Jensen, thj@southdenmark.eu
- Nordjylland, North Denmark EU Office
 - Cecilie Lindstrøm, cli@ndeudk
- Hovedstadsregionen og Sjælland, Greater Copenhagen EU Office
 - Jørn Volkhardt Sanne-Wander, jsw@cphoffice.eu

